

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 348/2016-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]
[REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Havlátom, Advokátska kancelária Havlát & Partners, Rudnayovo námestie 1, Bratislava, pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Malacky sp. zn. 3 Nt 14/2014 z 18. novembra 2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Tos 123/2015 z 15. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. januára 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1

písm. c), 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 Nt 14/2014 z 18. novembra 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“) v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Tos 123/2015 z 15. decembra 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd svojím uznesením sp. zn. 3 Nt 14/2014 z 18. novembra 2015 povolil obnovu konania v trestnej veci sťažovateľa vedenej na tomto súde pod sp. zn. 3 T 60/2012, v dôsledku čoho zrušil celý výrok o treste uloženom sťažovateľovi rozsudkom okresného súdu č. k. 3 T 60/2012-306 zo 7. júna 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1 To 117/2012 z 31. októbra 2012, ako aj výrok, ktorým v predmetnom rozsudku súd zrušil výrok o treste uloženom v trestnom rozkaze Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0 T 201/2012 z 24. februára 2012, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo, stratili podklad. V ďalšom bode svojho napadnutého rozhodnutia okresný súd rozhodol podľa § 403 z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) o vzatí sťažovateľa do väzby. Krajský súd svojím uznesením sp. zn. 1 Tos 123/2015 z 15. decembra 2015 rozhodol o zamietnutí sťažnosti podanej právny zástupcom sťažovateľa voči výrokom napadnutého rozhodnutia okresného súdu, týkajúcim sa rozhodovania o väzbe a s ňou spojených výrokoch o nahradení väzby ponúknutých odsúdeným a jeho družkou vrátane nahradenia väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a poskytnutia peňažnej záruky. V ostatnom podal sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti argumentoval v dvoch rovinách.

3.1 V prvej rovine svojej argumentácie sťažovateľ vychádzajúc predovšetkým z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tost 26/2015 zo 4. augusta 2015, zákona č. 397/2015 Z. z., ktorým sa zmenil

Trestný poriadok, ako aj podľa jeho názoru ústavne konformného výkladu § 403 Trestného poriadku poukázal na nesprávny postup okresného súdu, ktorý bol potvrdený v sťažnostnom konaní krajským súdom, v zmysle ktorého nemal po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania rozhodovať o väzbe senát súdu, ktorý rozhodol o povolení obnovy konania v jeho právoplatne skončenej veci, ale iný senát tohto súdu konajúci už v obnovenom konaní. Táto skutočnosť mala byť zvýraznená aj tým, že proti výroku napadnutého rozhodnutia okresného súdu o povolení obnovy konania nepodala žiadna z oprávnených osôb sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, v dôsledku čoho ústavne konformnému postupu okresného súdu podľa § 403 Trestného poriadku nemala brániť žiadna prekážka. Podľa sťažovateľa *«Skutočnosť, že o väzbe má rozhodovať už senát činný v obnovenom konaní, teda iný senát ako ten, ktorý rozhodol o povolení obnovy konania, vyplýva aj zo zaradenia ust. § 403 v Trestnom poriadku účinného do 31. 12. 2015, ktorý sa nachádza už v časti tretieho dielu, ôsmej hlavy Trestného poriadku nazvanej „Konanie po povolení obnovy konania.“*

...

Potvrdením vyššie uvedeného právneho názoru a výkladu ustanovení Trestného poriadku, je aj skutočnosť, že zákonom č. 397/2015 Z. z. sa súčinnosťou k 1. 1. 2016 novelizoval Trestný poriadok, ktorým sa okrem iného vykonala podstatná zmena ustanovenia § 403, pričom podľa nového znenia ustanovenia § 403 Trestného poriadku (účinného od 1. 1. 2016) o väzbe sa už rozhoduje zároveň s rozhodnutím o povolení obnovy konania, a teda o väzbe má rozhodnúť už samosudca alebo senát, ktorý rozhoduje o povolení obnovy konania...

...

V tejto súvislosti možno poukázať aj na časť dôvodovej správy k vyššie cit. novému ustanoveniu § 403, podľa ktorej: Úprava nadväzuje na úpravu ustanovení § 190 a § 192 a rieši problematiku rozhodovania o väzbe pri povolení obnovy konania tak, aby nedochádzalo k takému rozhodovaniu až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania. Tu totiž vzniká určitá medzera v režime obmedzenia osobnej slobody medzi právoplatným zrušením výroku o treste a rozhodnutím o väzbe.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že do 31. 12. 2015, resp. podľa právnej úpravy účinnej do 31. 12. 2015 platilo, že o väzbe pri povolení obnovy konania sa malo rozhodovať

až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania, a o väzbe teda rozhodoval až sudca resp. senát činný v obnovenom konaní (!).

Podľa § 5671 ods. 2 Trestného poriadku účinného od 1.1.2016 ak súd rozhodol, hoci aj neprávoplatne, o povolení obnovy konania podľa § 400 ods. 1 pred 1. januárom 2016, o väzbe sa rozhodne podľa § 403 v znení účinnom do 31. decembra 2015.».

Poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) sťažovateľ v závere akcentoval, že *«... senát Okresného súdu Malacky nespĺňal požiadavku „súdu zriadeného zákonom“ v zmysle čl. 5 ods. 3 v spojení s čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru na rozhodnutie o mojej väzbe a Žiadostiach, nakoľko výber tohto súdu na rozhodovanie nebol urobený podľa vopred daných procesných pravidiel. Ak o mojej väzbe nerozhodoval „súd zriadený zákonom“ v zmysle čl. 5 ods. 3 v spojení s čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru a Krajský súd v Bratislave vyššie vytykané vady nenapravil, hoci som nezákonnosť senátu Okresného súdu Malacky namietal v písomnom odôvodnení svojej Sťažnosti, Krajský súd v Bratislave v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku nesplnil svoju prieskumnú povinnosť a moje právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru porušil aj Krajský súd v Bratislave.».*

3.2 V druhej rovine svojej argumentácie namietal arbitrárnosť záverov všeobecných súdov pri posúdení podmienok útekovvej väzby v čase po povolení obnovy konania, ktoré podľa názoru sťažovateľa *„... neboli odôvodnené konkrétnymi skutočnosťami, ale zostali v rovine dohadov a hypotetických úsudkov“.* Sťažovateľ poukázal aj na to, že *„... Okresný súd Malacky v Uznesení OS dovodzoval dôvodnosť obavy, že sa budem skrývať, aby som sa vyhol trestu, len mojou minulosťou, bez toho, aby súd hodnotil a zobral do úvahy moju súčasnú situáciu, správanie sa a zmenu okolností v mojom živote za obdobie posledného roka, čo považujem za absurdné“.*

V ďalšom sťažovateľ rozviedol, že *„Výslovne nesprávnym je tvrdenie Krajského súdu v Bratislave, že na území Českej republiky ani Slovenskej republiky nemám žiadne majetkové väzby ani zamestnanie a na Slovensku som údajne nemal udržiavať žiadne kontakty s rodinnými príslušníkmi (strana 5-6 Uznesenia KS), čo má predstavovať dôvodnú obavu, že sa budem skrývať. Po prvé, Okresný súd Malacky ani Krajský súd v Bratislave neskúmal moje majetkové pomery, ďalej je zrejmé, že na Slovensku mám a udržujem vzťahy*

s mojou matkou a dcérou z prvého manželstva, u mojej matky v [REDACTED] mám, resp. by som mal, aj adresu môjho bydliska, a na uvedenej adrese by som sa v prípade ponechania na slobode aj zdržoval. Pokiaľ ide o zárobkovú činnosť, je nepochopiteľné prečo Krajský súd v Bratislave kladie dôraz na skutočnosť, či som zamestnaný alebo nie, teda či som v pracovnom, resp. pracovnoprávnom vzťahu. Zdrojom zárobkovej činnosti predsa môže byť aj (často výlučne) podnikateľská činnosť. Na verejnom zasadnutí som uviedol, že som podnikateľom v oblasti IT služieb (teda ani pred mojim odsúdením v roku 2012 som nepracoval ako zamestnanec), predovšetkým prostredníctvom mojej spoločnosti [REDACTED] so sídlom [REDACTED], [REDACTED], čo je aj verejne známe z Obchodného registra SR. Týmito skutočnosťami sa ani Krajský súd v Bratislave bližšie nezaoberal. Aj z uvedeného dôvodu potom nie je zrejmé, ako mohol Krajský súd dospieť k záveru, že ja a moja družka sme nemali stabilizovaný príjem (strana 6 Uznesenia KS). Moja družka je zamestnaná (v súčasnosti na materskej dovolenke) a má pravidelný príjem a pokiaľ mal súd pochybnosti o tom, ako bude vedieť zabezpečiť zloženie ponúkanej peňažnej záruky mal v tejto súvislosti vykonať zisťovanie jej majetkových pomerov. Súd prvého stupňa však pri výsluhu mojej družky akceptoval jej pripravenosť zložiť peňažnú záruku v ponúknutej výške a z jej výsluchu nevyplýva obava, že by peňažná záruka v ponúkanej výške nebola zložená.

Rovnako, bez bližšieho zdôvodnenia ostalo tvrdenie Krajského súdu, že moja družka mala mať vedomosť, že som odsúdený a vyhýbam sa trestu (strana 6 Uznesenia KS). K okolnostiam môjho pobytu som sa už dostatočne vyjadril na verejnom zasadnutí, ako aj v tejto ústavnej sťažnosti.

Ďalej sa nemožno stotožniť ani s prístupom aký zvolil Krajský súd v Bratislave ohľadom môjho zdravotného stavu, kde Krajský súd v Bratislave sa v podstate týmto argumentom vecne nezaoberal, len odkázal, že postup v tejto otázke spadá do kompetencie vedúceho lekára tohto zariadenia (strana 6 Uznesenia KS). Ako som už uviedol, pobyt na slobode mi umožní vyhľadať bezpochyby špecializovanú, nadštandardnú, zdravotnú starostlivosť, ktorú by som s ťažkosťami, ak vôbec, vedel dosiahnuť počas výkonu väzby, poľažmo výkonu trestu. Verím, že takáto zdravotná starostlivosť bude viesť k vyššej kvalite môjho života, nehovoriac o plynulosti a flexibilitnosti poskytovania takej zdravotnej starostlivosti. Teda v konečnom dôsledku by to prispelo aj k menším nákladom na zdravotnú

starostlivosť a odstráneniu opatrení (ako mám aj v súčasnosti - napr. byť umiestnený akoby na tzv. samotke), ktoré by inak Slovenská republika, resp. príslušný ústav na výkon trestu musel vynaložiť a vykonať počas výkonu môjho trestu odňatia slobody.“.

K totožným záverom sťažovateľ dospel aj pri posúdení zamietnutia jednotlivých ním poskytnutých záruk nahradzujúcich väzbu, pričom v súhrne skonštatoval, že *„Odôvodnenia Uznesenia OS a Uznesenia KS sú natolko vágne, že nespĺňajú podmienky kladené na obsah uznesenia v ustanovení § 176 ods. 2 Trestného poriadku. Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia nereagoval na podstatné a právne relevantné sťažnostné námietky sťažovateľa spôsobom, ktorý predpokladá uvedené zákonné ustanovenie (nález I.ÚS 187/09).“.*

4. V petite podanej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Malacky a Krajský súd v Bratislave porušili práva sťažovateľa na zákonného sudcu podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 5 ods. 3 a čl. 5 ods. 4 Dohovoru v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 48 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 3 Ústavy SR.

2. Okresný súd Malacky a Krajský súd v Bratislave nezákonným pozbavením osobnej slobody porušili práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 5 ods. 3 a čl. 5 ods. 4 Dohovoru a čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 Ústavy SR.

3. Okresný súd Malacky a Krajský súd v Bratislave arbitrárnosťou svojich rozhodnutí porušili práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 5 ods. 3, čl. 5 ods. 4 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 17 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 Ústavy SR.

4. Uznesenie Okresného súdu Malacky zo dňa 18. 11. 2015, sp. zn. 3Nt/14/2014 v časti, a to vo výrokoch pod bodom II., III., IV., V., a VI., a Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.12.2015, sp. zn. 1Tos/123/2015 sa zrušujú a Krajskému súdu v Bratislave sa prikazuje, aby neodkladne prepustil sťažovateľa z väzby na slobodu.

5. Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadosťučinenie peňažnú sumu vo výške 10.000,- EUR, ktorú sumu sú mu povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne Okresný súd Malacky a Krajský súd v Bratislave do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. *Okresný súd Malacky a Krajský súd v Bratislave sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania...*“

5. V rámci prípravy veci na predbežné prerokovanie sa k veci na základe žiadosti ústavného súdu písomne vyjadrili obidva dotknuté všeobecné súdy, a to za okresný súd jeho predseda písomným vyjadrením z 11. marca 2016 a krajský súd jeho predseda písomným vyjadrením z 10. marca 2016.

5.1 Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení stručne skonštatoval, že *„Sťažnosť adresovaná ústavnému súdu je zameraná predovšetkým na rozhodovanie v zmysle ustanovenia § 403 Tr. poriadku nezákonne zloženým senátom, ktorý rozhodoval o povolení obnovy konania.*

V tejto súvislosti treba uviesť, že tak prvostupňový, ale aj sťažnostný súd rozhodoval vo veci do 31. 12. 2015, pričom novela právnej úpravy, týkajúcej sa zloženia senátov, nadobudla účinnosť od 01. 01. 2016 a v tomto smere sa na vyššie citované uznesenia nevzťahovali ani prechodné ustanovenia Tr. poriadku. Menovaná predsedníčka senátu ITos má za to, že do 31. 12. 2015 súdy konali pri postupe ustanovenia § 403 Tr. poriadku v zmysle zaužívanej jednotnej praxe tak, že senát, ktorý právoplatne rozhodoval o obnove konania, rozhodoval bezodkladne aj o väzbe.

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tost/26/2015 zo dňa 04. 08. 2015 bolo sťažnostnému súdu známe v čase rozhodovania. Uvedené uznesenie sa sekundárne zaoberá aj problematikou zákonného zloženia senátov po povolení obnovy konania. K tomuto rozhodnutiu nebol vydaný žiaden judikát, pričom sa jedná o rozhodnutie jedného senátu najvyššieho súdu a sťažnostný súd sa v tomto konaní riadil ustanovením § 403 Tr. poriadku, platného v čase konania v súlade so zaužívanou súdnou praxou.

Záverom [REDAKOVANÉ] uviedla, že sa jednalo o rozhodovanie v senáte, s ktorým rozhodnutím sa plne stotožňujem aj v súčasnosti. “

5.2 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení zhrnul, že *„Po oboznámení sa s obsahom sťažnosti vrátane jej doplnenia zo dňa 29. 1. 2016 oznamujem, že túto nepovažujem za dôvodnú, keďže nemá oporu v zákone.*

Podľa môjho názoru súd I. stupňa postupovať v súlade so zákonom, keď rozhodoval o väzbe sťažovateľa v konaní sp. zn. 3 Nt 14/2014. Správnosť postupu súdu podporuje aj novela ust. § 403 Trestného poriadku. Podotýkam, že aj pôvodné znenie ust. § 403 Trestného poriadku rátať s tým, že o väzbe bude rozhodovať súd, ktorý rozhodol o obnove konania. Ak by mal zákonodarca iný úmysel, vyjadril by ho expresis verbis tak, ako to uviedol v ust. § 397 ods. 2 Trestného poriadku, že o návrhu na povolenie obnovy konania rozhoduje iný samosudca resp. senát, ako ten, čo rozhodol v pôvodnom konaní na prvom stupni.

Upozorňujem, že nesprávny výklad zákona niektorými súdmi v minulosti viedol k prepusteniu z väzby obzvlášť nebezpečných zločincov a hlbokému znepokojeniu širokej verejnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov považujem postup tunajšieho súdu vo veci, sp. zn. 3 Nt 14/2014, obv. [REDACTED] za správny a zákonný.“

5.3 Právny zástupca sťažovateľa JUDr. Ján Havlát k vyjadreniu okresného súdu z 11. marca 2016 a krajského súdu z 10. marca 2016 nezaujal po ich doručení 12. apríla 2016 žiadne stanovisko.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

8. Sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Nt 14/2014 z 18. novembra 2015 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tos 123/2015 z 15. decembra 2015.

II. A

K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozhodnutím okresného súdu

9. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05,

II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

10. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

11. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 3 Nt 14/2014 z 18. novembra 2015, ktorým tento súd rozhodol vo výrokoch II až VI o väzbe sťažovateľa a zárukách jej nahradenia, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto rozhodnutiu bolo možné podať sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku ako riadny opravný prostriedok (čo využil aj právny zástupca sťažovateľa na verejnom zasadnutí, pozn.), a preto bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.B

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tos 123/2015 z 15. decembra 2015

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú,

pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). Za iné dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti treba nesporne považovať aj konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní dotknutého orgánu verejnej moci a ich ústavnoprávny rozmer vrátane miery, ktorou sťažovateľ priamo alebo nepriamo k pochybeniam či nedostatkom vytykáaným z jeho strany dotknutému orgánu verejnej moci svojim konaním prispel, a ich únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práva, ktorého porušenie sa namieta (IV. ÚS 62/08).

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd poznamenáva, že s prihliadnutím na svoju judikatúru už opakovane konštatoval (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, I. ÚS 124/08, II. ÚS 23/05, II. ÚS 65/05, II. ÚS 60/08, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 397/2010), že ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľné ustanovenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktoré je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

16. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje citovaný článok dohovoru. Väzobným konaním podľa názoru ústavného súdu nemôže dôjsť k porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces a zásadne sa teda nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05, I. ÚS 256/07). Ústavný súd v tomto smere rešpektuje prax Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru, a to najmä pokiaľ ide o zákonnosť väzby vrátane otázky, či k takémuto zbaveniu slobody došlo v súlade so zákonom upraveným postupom, kde dohovor odkazuje primárne na vnútroštátne právne predpisy a upravuje povinnosť dodržiavať ich hmotnoprávne aj procesné právne normy a požaduje, aby zbavenie slobody jednotlivca nebolo arbitrárne (čl. 5 ods. 1 dohovoru), ďalej chráni právo jednotlivca na primeranú dĺžku väzby v zmysle požiadavky, aby väzba nebola predlžovaná nad primeranú lehotu a aby nedochádzalo v postupe príslušných orgánov počas trvania väzby k zbytočným priet'ahom (čl. 5 ods. 3 dohovoru), a konečne chráni právo jednotlivca domáhať sa periodického prieskumu zákonnosti väzby a žiadať o prepustenie na slobodu, o ktorom musí byť rozhodnuté urýchlene (čl. 5 ods. 4 dohovoru) [rozsudok ESLP de Wilde at al v. Belgicko z 18. 6. 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71 – § 77 etc., ako aj novšia judikatúra Khudoyorov v. Rusko, rozsudok ESLP, č. 6847/02 z 8. 11. 2005, body 124 – 125, 172 – 174 a 193; Öcalan v. Turecko, č. 46221/99, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 5. 2005, body 83 – 84 a 103; Khudobin v. Rusko, č. 59696/00, rozsudok ESLP z 26. 10. 2006, body 103 a 115].

17. Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru má každý právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom... zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní [písm. c)].

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné. Z uvedeného je zrejmé, že ustanovenie čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru sa vzťahuje na rozhodovanie o vzatí do väzby. Naproti tomu procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sú *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 4 dohovoru. Keďže v danom prípade je predmetom ústavného prieskumu rozhodnutie všeobecného súdu o vzatí do väzby, a nie rozhodnutie všeobecného súdu o prípustnosti ďalšieho trvania väzby (napr. z dôvodu podanej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu sťažovateľom, pozn.), sťažovateľom namietané porušenie práva zaručeného čl. 5 ods. 4 dohovoru nenachádza svoje uplatnenie.

18. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Sťažovateľ v podanej sťažnosti namietal aj porušenie svojho práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Právo na zákonného sudcu (v širšom na nestranný súd, pozn.) je obsiahnuté nielen v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale aj v čl. 5 dohovoru, keďže pojem „súd“ tu musí mať rovnaký význam ako v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z tých istých dôvodov treba právo

na zákonného sudcu/nestranného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy považovať aj za súčasť čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy v prípadoch, keď súd rozhoduje o väzbe. Právo na zákonného sudcu v zmysle čl. 48 ods. 1 ústavy sa naproti tomu vzťahuje na konanie vo veci samej. Inými slovami, čl. 48 ods. 1 ústavy, ktorého porušenia sa sťažovateľ domáha vo svojej väzobnej veci, s touto nesúvisí, pretože tento článok sa vzťahuje na konanie vo veci samej, o ktoré v danom prípade nešlo (sťažovateľ nenamietal postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na povolenie obnovy konania v jeho právoplatne skončenej trestnej veci, ale postup všeobecných súdov a ich rozhodnutia o jeho vzatí do väzby, pozn.).

19. Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť v časti týkajúcej sa namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti, keďže ním označené predmetné články ústavy a dohovoru materiálne nedopadajú na okolnosti jeho väzobného stíhania (pri rozhodovaní všeobecných súdov o povolení obnovy konania v jeho právoplatne skončenej trestnej veci, pozn.).

II.C

K namietanému porušeniu práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a 3 dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu

20. Článok 17 ods. 1 ústavy zaručuje osobnú slobodu. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 17 ods. 3 ústavy obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných

trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

21. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú (I. ÚS 187/07, III. ÚS 16/09). Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať ratio decidendi na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (III. ÚS 271/07).

22. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne

uspôsobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02).

23. Ústavný súd pripomína, že jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je konať ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02).

24. Taktiež Ústavný súd Českej republiky stabilne judikuje, že (napr. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. 980/2014 z 18. júna 2014, body 37 a 38) „37. ... V rámci posudzování tzv. vazebních rozhodnutí obecných soudů je Ústavní soud oprávněn zasáhnout tehdy, shledá-li, že rozhodnutí obecného soudu o vazbě není podloženo zákonným důvodem, nebo jestliže jsou tvrzené důvody vazby v extrémním rozporu se zjištěným skutkovým stavem, nebo když rozhodnutí není odůvodněno poukazem na konkrétní skutečnosti. Výklad "konkrétních skutečností" odůvodňujících vazbu ve smyslu § 67 trestního řádu je především věcí obecných soudů. Ty musí při znalosti skutkových okolností v dané fázi trestního řízení posoudit, zda další trvání vazby je opatřením nezbytným pro dosažení účelu trestního řízení a zda tohoto účelu nelze dosáhnout jinak ani při vynaložení veškerého úsilí a prostředků ze strany orgánů činných v trestním řízení. [nález sp. zn. II. ÚS 897/08 ze dne 12. 8. 2008 (N 139/50 SbNU 235), bod 19].

38. Nicméně tato určitá deference ze strany Ústavního soudu vůči rozhodnutím obecných soudů o vazbě je podmíněna právě pečlivým posouzením konkrétních okolností jednotlivých případů obecnými soudy. V opačném případě totiž odpadá hlavní důvod tohoto zdrženlivého přístupu, že jsou to obecné soudy, které jsou detailně obeznámeny se skutkovými okolnostmi případu, jsou v přímém kontaktu s dotčenými osobami a samy posoudily existenci všech relevantních okolností pro zásah do práva na osobní svobodu obviněného. Z těchto důvodů Ústavní soud opakovaně ve své judikatuře zdůrazňuje požadavek náležitého odůvodnění vazebních rozhodnutí [viz např. nález sp. zn. I. ÚS 603/07 ze dne 7. 6. 2007 (N 95/45 SbNU 353), bod 19; nález

sp. zn. IV. ÚS 3294/09 ze dne 17. 5. 2011 (N 93/61 SbNU 447), bod 14; či nález sp. zn. I. ÚS 3109/13 ze dne 18. 3. 2014 (N 37/72 SbNU 419), bod 23].“.

25. Ústavný súd už viackrát vyslovil, že každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07, I. ÚS 187/07). Základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00). Rovnako aj z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98). Aj čl. 5 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby k pozbaveniu osobnej slobody došlo „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a každé dohovorom prípustné pozbavenie osobnej slobody [čl. 5 ods. 1 písm. a) až f)] musí byť „zákonné“. Dohovor tu teda priamo odkazuje na vnútroštátne právo, a preto rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997, § 43). Každé pozbavenie osobnej slobody zároveň musí byť v súlade s účelom čl. 5 dohovoru, ktorým je ochrana jednotlivca pred svojvôľou (k tomu pozri rozsudok ESĽP vo veci Bozano v. Francúzsko z 18. 12. 1986, bod 54; rozsudok ESĽP vo veci Benham v. Veľká Británia z 24. 9. 1992, rozsudok ESĽP vo veci Herczegfalvy v. Rakúsko z 11. 5. 2004, rozsudok Veľkej komory ESĽP vo veci Morsink v. Holandsko z 10. 6. 1996, bod 40; z novšej judikatúry rozsudok Veľkej komory ESĽP vo veci Stanev v. Bulharsko zo 17. 1. 2012, bod 143; rozsudok ESĽP vo veci L. M. v. Slovinsko z 12. 6. 2014, bod 121).

26.1 Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ako doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento

skutok spáchal obvinený, a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

- a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,
- b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

26.2 Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia... .

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak ... c) nie je dôvodná. Podľa § 403 Trestného poriadku v znení do 31. decembra 2015 ak obvinený vykonáva trest odňatia slobody uložený mu v pôvodnom rozsudku, rozhodne súd po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia, ktorým spolu s povolením obnovy konania zrušil výrok o tomto treste, bez odkladu o väzbe.

27. Z čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy možno teda vyvodit' základné právo na osobnú slobodu, ako aj zásadu, že pozbaviť niekoho osobnej slobody možno iba z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ďalšie odseky čl. 17 ústavy uvádzajú konkrétne spôsoby pozbavenia, resp. obmedzenia osobnej slobody, ktoré za splnenia ustanovených podmienok sú prípustné. Jedným z týchto spôsobov je aj vzatie do väzby, resp. držanie vo väzbe v zmysle čl. 17 ods. 5 ústavy. Preto možno uviesť, že v prípade pozbavenia osobnej slobody vzatím do väzby, resp. držaním vo väzbe je okrem čl. 17 ods. 5 ústavy vždy dotknutý aj čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy (I. ÚS 220/04). Z judikatúry ústavného súdu je zrejmé, že z práva nebyť vo väzbe z iného ako zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu vyplýva priama spojitosť zákonného väzobného dôvodu s rozhodnutím sudcu alebo súdu nielen pri vzatí do väzby, ale aj počas jej trvania. V prípadoch, keď sa ústavný súd zaoberal

možným porušením základného práva na osobnú slobodu v zmysle čl. 17 ústavy rozhodnutím súdu konajúceho o zákonnosti väzby, konštatoval, že otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05), s ktorým musí byť v súlade, vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikovane (pozri obdobne napr. rozsudky ESĽP vo veciach Winterwerp v. Holandsko z 24. 10. 1979, séria A, č. 33, s. 19 – 20, § 45 a Baranowski v. Poľsko z 28. 3. 2000, č. 28358/95, § 51). Inými slovami, povinnosť súdov vyplývajúca zo základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 2 ústavy postupovať v prípade trestného stíhania obvinenej osoby a pozbavenia jej osobnej slobody väzbou „spôsobom, ktorý ustanoví zákon“ vyžaduje, aby procesný postup súdu konajúceho vo veci rešpektoval nielen ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov s právnou silou zákona (v danom prípade predovšetkým Trestného poriadku), ale taktiež aj ustanovenia príslušných medzinárodných zmlúv, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a v zmysle čl. 7 ods. 5 a čl. 154c ods. 1 ústavy majú pred zákonom prednosť, ak poskytujú väčší štandard ochrany základných práv a slobôd.

28. Krajský súd v uznesení sp. zn. 1 Tos 123/2015 z 15. decembra 2015 v podstatnom dôvodil, že „V uvedenom konaní bol obvinený [REDAKOVANÉ] rozsudkom zo dňa 07. 06. 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava I To 117/2012 z 31. 10. 2012 uznaný za vinného zo zločinu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a Tr. zák. Za tento zločin mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. OT 201/2012 z 24. 04. 2012, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením stratili svoj podklad.

V tejto veci bola dňa 18. 11. 2015 právoplatne povolená obnova konania a bol následne zrušený vyššie citovaný rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 07. 06. 2012 vo výroku o treste.

Obligatórne rozhodoval okresný súd postupom podľa § 403 Tr. poriadku aj o väzbe obvineného [REDAKOVANÉ]. Prihliadal pritom na dobu, ktorá doposiaľ uplynula

od nástupu obžalovaného do výkonu trestu a zistil, že výkon trestu u obžalovaného začal dňa 11. 12. 2014 a predpokladaný dátum ukončenia trestu je 23. 01. 2023.

Pri skúmaní naplnenia dôvodov väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku súd prvého stupňa konštatoval, že vzhľadom na postup a konanie obvineného [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] po právoplatnom odsúdení vzbudzuje dôvodnú obavu v prípade prepustenia na slobodu, by sa opätovne skrýval a by sa vyhol trestu. Zo zistených skutočností a z výpovede obvineného a zo spisu je zrejmé, že sa vyhýba výkonu trestu odňatia slobody v pobytovej cudzine v ČR práve kvôli výkone trestu, ktorý mal nastúpiť. Na výkon do SR bol dodaný na základe vydaného európskeho zatýkacieho rozkazu. S poukazom na uvedené skutočnosti prvostupňový súd vzhľadom na osobu obvineného a povahu spáchaného skutku; zamietol všetky návrhy na nahradenie väzby u obvineného v zmysle § 80 Tr. por. neprijal písomný sľub obvineného, neprijal ponuku na zloženie peňažnej záruky, neprijal záruku na nápravu odsúdeného ponúknutú družkou odsúdeného. Takéto záruky nepovažoval prvostupňový súd za dostačujúce pre nahradenie väzby vzhľadom na osobu obvineného a postup po jeho odsúdení. Preto konštatoval aj v tomto štádiu konania dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Začiatok plynutia lehoty väzby určil súd prvého stupňa tak, že väzba začala plynúť okamihom nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania, t. j. 18. 11. 2015.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po vyhlásení sťažnosť obvinený [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], do zápisnice dňa 18. 11. 2015, elektronickou formou dňa 07. 12. 2015 doplnil obvinený prostredníctvom svojho obhajcu písomné dôvody svojej sťažnosti, na ktoré podanie senát odvolacieho súdu prihliadol, aj keď nebol zachovaný procesný postup a podanie nebolo doručené do troch dní súdu poštou.

V dôvodoch sťažnosti obvinený prostredníctvom obhajcu namietal, že o jeho väzbe rozhodoval nezákonný senát a to z dôvodu, že o väzbe sa rozhoduje až po právoplatnosti obnove konania a to v inom senáte, ktorý koná a rozhoduje v obnovenom konaní. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 2Tost26/15 z 04. 08. 2015. Preto je toho názoru, že postupom prvostupňového súdu boli porušené jeho práva, keď rozhodol nezákonný senát, pričom o väzbe mal rozhodnúť iný senát v obnovenom konaní do dvoch dní. Z tohto dôvodu žiadal okamžité prepustenie na slobodu.

Ďalej vo svojej sťažnosti poukázal, že v súčasnej dobe nehrozí reálna obava, že by sa skrýval, nakoľko v súčasnosti má maloletú dcéru a uviedol nové skutočnosti súdu, čo sa týka jeho pobytu. V súčasnej dobe má zabezpečený pobyt u svojej matky v [REDAKOVANÉ] a súdu vysvetlil, že v prípade prepustenia by sa staral o svoju rodinu počas víkendov, kedy by ho družka s deťmi navštevovala na Slovensku. Ďalej poukázal vo svojej písomnej sťažnosti na tú skutočnosť, že trpí neriešiteľnou chorobou syndrómom spánkového apnoe. Preto sa aj počas výkonu trestu podrobuje liečbe a počas spánku používa prístroj, ktorý mu pomáha pri dýchaní. Súd prvého stupňa sa s týmito argumentmi vysporiadal. Preto navrhuje, aby ho krajský súd prepustil z väzby na slobodu, alternatívne, aby prijal návrhy v zmysle § 80 Tr. por. a teda nahradil väzbu ponúknutou peňažnou zárukou a sľubom.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. poriadku jednak správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť obvineného nie je dôvodná.

Nadriadený súd po postupe nariadenom citovaným ustanovením z predloženého spisového materiálu zistil, že na okresnom súde je vedené konanie o povolení obnovy konania vo veci Okresného súdu Malacky sp. zn. 3T/60/2012 na základe návrhu obvineného [REDAKOVANÉ].

Uznesením Okresného súdu Malacky zo dňa 18. 11. 2015 sp. zn. 3Nt/14/2014 bola podľa § 400 ods. 1 Tr. poriadku povolená obnova konania v prospech odsúdeného [REDAKOVANÉ] vo vyššie uvedenej trestnej veci a podľa § 400 ods. 1 Tr. poriadku bol zrušený rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 07. 06. 2002 v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1T 117/12 zo dňa 31. 10. 2012 vo výroku o treste, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Senát súdu prvého stupňa vykonal výsluch obvineného [REDAKOVANÉ] za prítomnosti prokurátora a obhajcu. Obvinený v rámci výsluchu uviedol, že sa bude zdržovať u svojej matky [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ]. Pred nástupom trestu odňatia slobody žil v [REDAKOVANÉ] spolu s družkou s ktorou má maloletú dcéru. Pred nástupom trestu nepracoval, jeho družka bola na materskej dovolenke, žili v podnájme, pomáhal

družkinej matke s rôznymi prácami a podieľal sa na výchove maloletých detí. V ■■■ žili v podnájme, nemali vlastný byt. Na území Slovenska nemá žiadny majetok, byt ktorý vlastnil s manželkou už nevladní, nakoľko si naň uplatnila záložné právo banka. Výkonu trestu sa vyhýbal, nakoľko sa skontaktoval s obhajcom v Anglicku, ktorý ho mal zastupovať pred Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý ho informoval, že je chránená osoba a že na súde bol úspešný až potom pri kontakte s políciou zistil, že bol podvedený treťou osobou, ktorá sa vydávala za obhajcu, ktorý vystupuje pred Európskym súdom pre ľudské práva.

Zástupca okresnej prokuratúry navrhol vziať obvineného do väzby, z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. z dôvodu, že v minulosti sa obvinený bránil výkonu trestu odňatia slobody do cudziny, nie je vylúčené, že sa to bude opakovať. Náhradu väzby kauciou považuje za nedostatočné. Obvinený mal vedomosť, že pred ESLP nie je oficiálne vedené žiadne konanie, teda vedome sa vyhýbal nástupu trestu odňatia slobody. Uložený trest bol uložený v príslušnej trestnej sadzbe a je dôvodná obava, že obvinený ujde, nakoľko aj sám vyhlásil, že neakceptoval uložený trest.

Obhajca obvineného navrhol prepustiť obvineného na slobodu, prijať peňažnú záruku, písomný sľub a záruky dôveryhodnej osoby tak ako to bolo navrhnuté súdu. Výška peňažnej záruky 20 000,- eur je u klienta aby neutiekol. Obvinený sa chce liečiť vzhľadom na svoju chorobu a uzavrieť s družkou sobáš. Vzhľadom na tieto skutočnosti nehrozí obava z jeho úteku.

Podľa § 403 Tr. poriadku ak obvinený vykonáva trest odňatia slobody uložený mu v pôvodnom rozsudku, rozhodne súd po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia, ktorým spolu s povolením obnovy konania zrušil výrok o tomto treste, bez odkladu o väzbe.

Podľa § 72 ods. 2 Tr. poriadku vziať do väzby možno len fyzickú osobu, ktorej bolo vznesené obvinenie. Uznesenie o vzatí do väzby sa musí odôvodniť aj skutkovými okolnosťami. O väzbe rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie. Pred rozhodnutím o vzatí alebo nevzatí obvineného do väzby musí byť obvinený vypočutý. O ďalšom trvaní väzby, zmene dôvodov väzby, návrhu na predĺženie lehoty väzby alebo žiadosti obvineného o prepustenie z väzby možno rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí, ak zo žiadostí nevyplývajú také skutočnosti, na ktoré treba obvineného vypočuť na verejnom zasadnutí, alebo ak obvinený v žiadosti o prepustenie

z väzby výslovne nepožiadal o výsluch a zároveň neuviedol nové skutočnosti súdu skôr neznáme, ktoré sú významné na rozhodnutie.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a/ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu krajský súd konštatuje, že súd prvého stupňa správne rozhodol o vzatí obvineného [REDAKOVANÉ] do väzby s tým, že konštatoval existenciu väzobného dôvodu v zmysle § 71 ods.1 písm. a/ Tr. poriadku. Súčasne neprijal nahradenie väzby inštitútmi podľa § 80 ods. 1 písm. a, písm. b/, písm. c/ Tr. por. Všetky zabezpečené informácie vo vzťahu k obvinenému [REDAKOVANÉ] reálne odôvodňujú obavu, že v prípade jeho ponechania na slobode by sa mohol skrývať, aby sa vyhol trestnému stíhaniu a uloženému trestu, nakoľko v ďalšom konaní o povolení obnovy konania sa bude rozhodovať už iba o ukladaní trestu v rámci upravenej trestnej sadzby podľa asperačnej zásady v zmysle citovaného nálezu Ústavného súdu. Súd prvého stupňa podrobne ustálil u obvineného dôvody väzby ako aj dôvody prečo neakceptoval nahradenie väzby u obvineného v zmysle § 80 ods. 1 písm. a, písm. b, písm. c/ Tr. por. Prvostupňový súd v rámci výsluchu obvineného za prítomnosti obhajcu a prokurátora podrobne obvineného dôvodom väzby vypočul. Z týchto skutočností a zo spisu vyplýva, že motívom obvineného, že sa skrýval mimo územia Slovenskej republiky v Českej republike bolo to, aby sa vyhol nástupu výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 8 rokov a 6 mesiacov ktorého výšku neakceptoval podľa jeho vyjadrenia. Na území Českej republiky ani Slovenskej republiky nemá žiadne majetkové väzby ani zamestnanie, preto je dôvodná obava že pri ponechaní na slobode by sa naďalej mohol skrývať pred trestným konaním alebo prípadným trestom. Na území Slovenskej republiky neudržiaval žiadne kontakty s rodinnými príslušníkmi.

Vzhľadom na doterajší spôsob konania obvineného po odsúdení preto správne prvostupňový súd postupoval keď neakceptoval jeho sľub ako nahradenie väzby, sľub jeho

družky nad jeho ďalším správaním, nakoľko aj táto mala vedomosť, že je odsúdený a vyhýba sa trestu, ktorý bol uložený na území Slovenskej republiky. Z vyjadrení obvineného a jeho družky vyplýva, že vlastne nemali stabilný príjem, peniaze by mala poskytnúť matka družky obvineného, pričom nie sú známe ani jej majetkové pomery. Vzhľadom na osobu obvineného a povahu spáchaného skutku je dôvodná obava, že by sa vyhýbal trestnému konaniu prípadne trestu.

Pri posudzovaní písomných dôvodov podanej sťažnosti krajský súd konštatuje, že čo sa týka skutočností zdravotného stavu obvineného jeho posúdenie je v kompetencii zdravotníckeho zariadenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktorý aj zabezpečuje zdravotnú starostlivosť obvinených a odsúdených. V spise Okresného súdu Malacky 3Nt 14/2014 na č. l. 50 sa nachádza lekárska správa zdravotníckeho zariadenia ÚVTOS [REDAKOVANÉ], ktoré konštatuje respiračné ochorenie u obvineného [REDAKOVANÉ], ktoré je liečené v podmienkach väzenského zdravotníckeho zariadenia. V prípade, že by si liečenie obvineného vyžadovalo špecializované pracovisko mimo ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ďalší postup spadá do kompetencie vedúceho lekára tohto zariadenia.

K ďalším písomným námietkam, kde obhajca poukazuje na nezákonný postup prvostupňového súdu v tom smere, že o väzbe rozhodol nezákonný senát treba uviesť, že prvostupňový súd rozhodol v súlade so špecifickými podmienkami posudzovania dôvodnosti väzby v prípadoch, ktoré predpokladá ustanovenie § 403 Tr. por. To znamená, že nedošlo k porušeniu práv obvineného a vo veci rozhodol zákonný senát. Takýto postup vyplýva priamo z ustanovenia § 403 Tr. por., keď rozhodol bezodkladne po právoplatnosti uznesenia po obnove konania o väzbe. Tento postup vyplýva aj z doterajšej súdnej praxe. Pri skúmaní dôvodnosti väzby treba vychádzať v prvom rade z dôvodov, ktoré boli dané pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody. Práve v opačnom prípade, kedy súd rozhodol o povolení obnovy konania toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, súd by nerozhodol o väzbe obvineného, o väzbe obvineného by rozhodoval iný senát toho istého súdu, obvinený by sa nachádzal naďalej vo výkone trestu odňatia slobody bez súdneho rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené argumenty sťažnostný súd uvádza, že nebolo možné vyhovieť sťažnosti obvineného, nakoľko rozhodnutie súdu prvého stupňa o jeho vzatí do väzby je vydané v súlade so zákonom a krajský súd nezistil žiadny dôvod na jeho zmenu.

Rovnako súd nepochybil ani pri stanovení začiatku plynutia väzby.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku sťažnosť obvineného ako nedôvodnú zamietol.“.

29. Z komentovaného znenia dohovoru vyplýva, že „ESLP – podľa svých vlastných slov [viz např. Ignatenco, § 79; Khodorkovskiy proti Rusku, rozsudek, 31. 5. 2011, č. 5829/04, § 184] – ve své judikatuře identifikoval čtyři základní důvody, které mohou odůvodňovat vazbu v trestním řízení: nebezpečí útěku [Stögmüller proti Rakousku, rozsudek, 10. 11. 1969, č. 1602/62, § 15], riziko, že obviněný může v případě propuštění mařit výkon spravedlnosti [Wemhoff, § 14] nebo spáchat další trestné činy [Matznetter proti Rakousku, rozsudek, 10. 11. 1969, č. 2178/64, § 9] nebo způsobit narušení veřejného pořádku [Letellier proti Francii, rozsudek, 26. 6. 1991, č. 12369/86, § 51]. (Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 515.).

30. Z komentovaného znenia dohovoru ďalej vyplýva, že „Nebezpečí útěku by mělo být posuzováno s ohledem na různé faktory, zvláště ty týkající se povahy dotyčné osoby, její mravy, domov, zaměstnání, majetek, rodinné vztahy a všechny druhy vazeb k zemi, v níž je proti ní vedeno trestní stíhání [Becciev proti Moldavsku, rozsudek, 4. 10. 2005, č. 9190/03, § 58; Shenoyev proti Rusku, rozsudek, 10. 6. 2010, č. 2563/06, § 59].

...

Nebezpečí útěku považoval ESLP za relevantní důvod zbavení svobody, např. v těchto situacích:

- obviněný již dříve uprchl, aby se vyhnul trestnímu řízení, má četné obchodní kontakty v zahraničí a hrozí mu poměrně vysoký trest odnětí svobody [Punzelt, § 76];

- stěžovatel byl obviněn ze závažného trestného činu, za který mu hrozil vysoký trest odnětí svobody; pokud by uprchl do určitého státu a získal tamní občanství, bylo by jeho vydání do žalovaného státu k soudnímu řízení nemožné; v minulosti již byl odsouzen, měl četné kontakty v zahraničí a v žalovaném státě byl velmi zadlužen [Barfuss proti České republice, rozsudek, 31. 7. 2000, č. 35848/97, § 69];

- stěžovatel již jednou opustil zemi, ačkoli věděl, že proti němu bylo zahájeno trestní řízení a že je hledán policií, nevrátil se a neinformoval příslušné orgány o svém pobytu v zahraničí, navíc tam nehledal zaměstnání, nýbrž se pouze snažil vyhnout se trestnímu stíhání; kromě toho svěřil svému známému do úschovy vysokou peněžní částku, koupil automobil za použití občanského průkazu jiné osoby, opatřil si falešný cestovní pas a snažil se zjistit podrobnosti o trestním řízení proti sobě; vzhledem ke kvalifikaci trestného činu mu hrozil vysoký trest odnětí svobody [Český, § 79: nad těmito důvody nemohla podle ESLP převážit skutečnost, že stěžovatel a jeho rodina měli v žalovaném státě trvalé bydliště].“.
(Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 515, 516 a 517).

31. Ústavní soud České republiky vo svojom náleze sp. zn. I. ÚS 1694/2014 z 28. júla 2014 v bode 24 judikoval, že „Ústavní soud rovněž ve svých nálezech příkladmo uvedl, které další faktory, vedle délky hrozícího trestu, jsou pro odůvodnění útěkové vazby relevantní a soudy by je měly brát v potaz. Jsou to charakter a morálka obviněného, jeho mravy, domov, zaměstnání, majetek, rodinné vztahy a všechny druhy vazeb k zemi, v níž je proti němu vedeno trestní stíhání, a kontakty v zahraničí (nález sp. zn. I. ÚS 980/14, bod 43; nález sp. zn. I. ÚS 2208/13 ze dne 11. 12. 2013, bod 34), příprava obviněného na odcestování, snaha zajistit si falešné doklady na cestu do cizího státu, delší opuštění místa bydliště a zaměstnání, zadržení obviněného na útěku přes hranice [nález sp. zn. I. ÚS 2883/13 ze dne 21. 1. 2014 (N 7/72 SbNU 93), bod 22; nález sp. zn. I. ÚS 2183/12 ze dne 22. 5. 2013 (N 91/69 SbNU 429), bod 18].“.

32. Z ďalšieho nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 185/2014 z 10. apríla 2014 z bodu 14 vyplýva, že „V řadě svých usnesení Ústavní soud vyslovil názor, že nepravomocně uložený nepodmíněný trest, přirozeně v určité výměře, může znamenat konkrétní skutečnost odůvodňující obavu z útěku právě před takovýmto trestem; v každém případě je hrozba útěku značně zesílena (usnesení sp. zn. II. ÚS 88/01 ze dne 18. 2. 2003; usnesení sp. zn. II. ÚS 775/02 ze dne 11. 3. 2003; usnesení sp. zn. II. ÚS 3/03 ze dne 11. 3. 2003; usnesení sp. zn. III. ÚS 1577/08 ze dne 14. 8. 2008;...). Za výši nepravomocně uloženého trestu odůvodňující či značně zesilující obavu z útěku Ústavní

soud považoval šest let (usnesení sp. zn. II. ÚS 88/01 ze dne 18. 2. 2003; usnesení sp. zn. II. ÚS 775/02 ze dne 11. 3. 2003; usnesení sp. zn. III. ÚS 2511/10 ze dne 30. 9. 2010), sedm let (usnesení sp. zn. II. ÚS 3/03 ze dne 11. 3. 2003), devět let (usnesení sp. zn. III. ÚS 3219/11 ze dne 16. 11. 2011) či čtrnáct let (usnesení sp. zn. III. ÚS 1577/08 ze dne 14. 8. 2008).“.

33. V okolnostech stážovateľovej väzby je potrebné poukázať aj na názor, vyslovený napr. v náleze Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 980/2014 z 18. júna 2014, bode 37, v zmysle ktorého „... je nutno mít na paměti, jak Ústavní soud mnohokrát konstatoval, že každé rozhodování o vazbě se odehrává jen v rovině pouhé pravděpodobnosti - a nikoli jistoty - ohledně důsledků, které mohou nastat, nebude-li obviněný držen ve vazbě [nález sp. zn. I. ÚS 603/07 ze dne 7. 6. 2007 (N 95/45 SbNU 353), bod 17].“.

34. Vo všeobecnosti je teda možné vysloviť, že posudzovanie existencie väzobných dôvodov je vecou často obťažnou a subtílnou a všeobecné súdy musia striktné vychádzať zo zistených konkrétnych skutočností zakladajúcich jednotlivé väzobné dôvody. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou všeobecných súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie tej-ktorej veci musia (mali by) svedomito posúdiť (v ktoromkoľvek štádiu konania), či vzatie do väzby alebo jej ďalšie trvanie/predlžovanie je opatrením nevyhnutným pre dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení všetkého úsilia nemožno dosiahnuť inak. Príslušné úvahy súdu by mali vyvodené vždy z povahy konkrétnej a individuálnej veci vrátane osoby obvineného, z jeho osobných pomerov, rozsahu potrebného dokazovania, z jeho náročnosti a pod. Do týchto úvah súdu sa ústavný súd cíti oprávnený zasiahnuť spravidla len vtedy, ak nie je rozhodnutie o väzbe podložené zákonným dôvodom buď vôbec, alebo ak tvrdené (a nedostatočne zistené) dôvody väzby sú v extrémnom rozpore s kautelami vyplývajúcimi z ústavného poriadku republiky, prípadne s medzinárodnými zmluvami, ktorými je v tomto smere Slovenská republika viazaná.

35. Po ústavnom prieskume napadnutého rozhodnutia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že z jeho odôvodnenia vo vzťahu k zákonom predpokladanému vzatiu sťažovateľa do výkonu útekovej väzby nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcim krajským súdom s dôsledkom porušenia sťažovateľom označeného práva na osobnú slobodu pri jeho vzatí do útekovej väzby po povolení obnovy konania . Ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú zo skutkových okolností posudzovanej veci, v dôsledku čoho ich ústavný súd vníma ako adresné a vo svojich záveroch aj logické, pričom ich považuje za právne akceptovateľné nielen z uhla zákonnosti, ale aj ústavnosti. Vychádzajúc zo skutkových okolností sťažovateľovej väzby determinovaných predovšetkým tou samotnou skutočnosťou, že sťažovateľ bol zadržaný a dodaný do výkonu právoplatne uloženého trestu až po vydaní európskeho zatýkacieho rozkazu, aj ústavný súd potvrdzuje správnosť záverov krajského súdu, ktorý „neuveril“ sťažovateľom prezentovaným dôvodom zmeny jeho správania, ktorých spoločným menovateľom nie je ani tak rešpekt pred trestnoprávnou zodpovednosťou (penitenciárnou) jeho osoby, ako skôr snahou viesť rodinný život na pozadí tejto zodpovednosti s cieľom sa jej vyhnúť v maximálne možnej miere, a to aj využitím svojho horšieho zdravotného stavu. Sám sťažovateľ potvrdzuje, že nevedel uniesť túto zodpovednosť a snažil sa brániť výkonu uloženého trestu skrývaním sa v Českej republike, počas ktorého „aktívne“ bránil svoje práva snahou predložiť svoju trestnú vec na posúdenie ESĽP. K tejto „obrane“ však sťažovateľ mohol pristúpiť aj pri „aktívnom“ výkone svojej trestnoprávnej zodpovednosti počas výkonu trestu odňatia slobody, ku ktorému bol právoplatne odsúdený. Tým, že rezignoval k už prezentovanej zodpovednosti jej „aktívnym“ vyhýbaním sa pobytom v cudzine, sa dopustil práve konania, ktoré (i) je tým konaním, ktoré zohľadňuje aj judikatúra ESĽP (pozri bod 30), ktoré zakladá možnosť uvalenia útekovej väzby a (ii) je práve tou konkrétnou okolnosťou, ktorá vytvára spojovací most so zákonom predpokladaným dôvodom útekovej väzby. To, či by k takémuto konaniu došlo opätovne, môže ústavný súd, prípadne aj všeobecné súdy konajúce a rozhodujúce o jeho väzbe sťažovateľa len prognózovať (pozri bod 33), pričom riziko úteku sťažovateľa sa s možnosťou opätovného uloženia trestu odňatia

slobody zvyšuje [(pozri bod 32), a to aj v tých súvislostiach, že nález ústavného súdu č. k. PL. ÚS 106/2011-85 z 28. novembra 2012 je novou skutočnosťou, ktorá potencionálne môže byť korektorom výšky penitenciárnej zodpovednosti, nie však eliminátorom trestnoprávnej zodpovednosti]. K záverom o arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu nemožno dospieť ani v časti rozhodovania o prostriedkoch nahradenia väzby, pretože ako samotné sú spôsobilé nahradiť väzbu, avšak ich uplatnenie v konkrétnej veci je podmienené ich konfrontáciou so skutkovými „konkrétnymi“ okolnosťami veci a na posúdenie ich uplatnenia sú primárne spôsobilé všeobecné súdy, pretože tie majú o skutkových okolnostiach veci najdetailnejší prehľad (pozri bod 22 až 24). Z okolností majúcich vplyv na väzbu sťažovateľa tiež vyplýva, že (aj keď len „prezumpované“, pozn.) riziko ďalšieho úteku sťažovateľa prevážilo nad ich uplatnením, resp. krajský súd, tak aby boli v požadovanej miere eliminujúcimi faktormi úteku sťažovateľa, nepresvedčili.

II.D.

K postupu okresného súdu a krajského súdu pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľa v kontexte obnovy konania

36.1 Podľa § 403 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2015 ak obvinený vykonáva trest odňatia slobody uložený mu v pôvodnom rozsudku, rozhodne súd po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia, ktorým spolu s povolením obnovy konania zrušil výrok o tomto treste, bez odkladu o väzbe.

36.2 Podľa § 403 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2016 ak obvinený vykonáva trest odňatia slobody uložený mu v pôvodnom rozsudku, súd zároveň s rozhodnutím o povolení obnovy konania podľa § 400 ods. 1 rozhodne o väzbe (vzatí do väzby alebo nevzatí do väzby, a to aj pri nahradení väzby). Uznesenie o väzbe je vykonateľné právoplatnosťou rozhodnutia o povolení obnovy konania a ak nie je ďalej ustanovené inak, lehota väzby začína plynúť od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania. Ak súd prvého stupňa rozhodol o nevzatí obvineného do väzby, lehota väzby začína plynúť od obmedzenia osobnej slobody pri výkone rozhodnutia nadriadeného súdu o vzatí do väzby. Ak súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 400 ods. 1

a o povolení obnovy konania rozhodol nadriadený súd podľa § 194 ods. 1 písm. a), jeho rozhodnutie o väzbe sa považuje za rozhodnutie odvolacieho súdu.

37. Z dôvodovej správy k zákonu č. 397/2015 Z. z., ktorým sa na účely Trestného zákona ustanovuje zoznam látok s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a ktorým sa zmenil aj Trestný poriadok, v ustanovení § 403 vyplýva, že „V súvislosti s navrhovanou zmenou ustanovenia § 403 sa rieši problematika rozhodovania o väzbe pri obnove konania, ktoré je spojené s rozhodovaním o povolení obnovy konania. Podľa tejto úpravy sa nadriadeným súdom zruší rozhodnutie o väzbe aj bez podania sťažnosti, ak nadriadený súd zruší rozhodnutie o povolení obnovy konania – akékoľvek rozhodnutie o väzbe je v takom prípade nadbytočné a nevykonateľné. Úprava nadväzuje na úpravu ustanovení § 190 a § 192 a rieši problematiku rozhodovania o väzbe pri povolení obnovy konania tak, aby nedochádzalo k takému rozhodovaniu až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania. Tu totiž vzniká určitá medzera v režime obmedzenia osobnej slobody medzi právoplatným zrušením výroku o treste a rozhodnutím o väzbe. Okrem ustanovenej výnimky (tretia veta vo vzťahu začatiu plynutia lehoty väzby) rozhodnutie o väzbe je vykonateľné a lehota väzby začína plynúť od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania. Pri negatívnom rozhodnutí o väzbe (kde sťažnosť prokurátora podľa § 83 ods. 3 nemá odkladný účinok, vykonateľnosť je však v tomto prípade viazaná na právoplatnosť uznesenia o povolení obnovy konania), lehota väzby začína plynúť od obmedzenia osobnej slobody pri výkone rozhodnutia nadriadeného súdu (ak na základe sťažnosti prokurátora rozhodne inak ako súd prvého stupňa), teda nezačne vždy plynúť od vykonateľnosti pozitívneho rozhodnutia nadriadeného súdu o väzbe (výnimka podľa tretej vety, ktorá sa uplatní, ak bol výrok o povolení obnovy konania právoplatný už pred negatívnym rozhodnutím nadriadeného súdu o výroku súdu prvého stupňa o nevzatí do väzby, a teda obvinený bol prepustený na slobodu, tak ako pri rozhodnutí o nevzatí do väzby v prípravnom konaní). Ak o povolení obnovy konania rozhodol až nadriadený súd podľa § 194 ods. 1 písm. b) (súd prvého stupňa o väzbe nerozhodoval), proti jeho negatívnemu rozhodnutiu o väzbe nie je prípustná sťažnosť, pretože pri tomto rozhodovaní je v postavení zodpovedajúcom postaveniu odvolacieho súdu (§ 83 ods. 1 mimo „inak“).

Ak však nadriadený súd rozhodne o vzatí do väzby, postupuje sa podľa § 185 ods. 4, z čoho vyplýva predbežná vykonateľnosť takého rozhodnutia, proti ktorému podaná sťažnosť (o ktorej rozhodne iný senát dotknutého súdu) nemá odkladný účinok.“.

38. Z pohľadu teórie práva:

„Právna metodológia a právna teória vyvinuli pravidlá postupu pre uplatňovanie právneho textu. Tieto pravidlá sa nazývajú metódami, kritériami alebo elementmi výkladu a sú obsiahnuté v tzv. výkladovom kanóne... V súčasnosti zahŕňa výkladový kanón 7 výkladových kritérií:

1. jazykovo-gramatický výklad

2. historický výklad

3. systematický výklad

4. teleologický výklad

5. výklad na základe konformity (súlady) s európskym právom

6. výklad na základe konformity s ústavou

7. výklad v zmysle „Hospodárskej analýzy práva“ (Economic Analysis of Law).“

(Drgonec, J. Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax. Bratislava : C. H. Beck, 2015. s. 131).

39. „V právnej vede neexistuje všeobecne prijatá dohoda, či niektorá z metód výkladu má prioritu. Jednotlivé metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a rozumne odôvodniteľnému vysvetleniu textu právnej normy a jej účelu. ... jazykový, systematický, teleologický, historický aj porovnávací výklad má spoločný menovateľ vo formách logickej argumentácie. Prvosledovou metódou výkladu a uplatnenia všeobecne záväzného právneho predpisu v materiálnom právnom štáte je metóda doslovného výkladu. Až tam a vtedy, kde a keď doslovným výkladom nemožno jednoznačne identifikovať subjekt, obsah alebo objekt právnej normy, sa v materiálnom právnom štáte možno odkloniť od doslovného výkladu a nejasnosť právnej úpravy odstraňovať prostredníctvom inej metódy výkladu.“ (Drgonec, J. Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax. Bratislava : C. H. Beck, 2015. s. 133).

40. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06) každý má právo na to, aby sa v jeho veci v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. Inak povedané, všetky orgány verejnej moci sú povinné v pochybnostiach vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou (a tiež medzinárodnými zmluvami) garantovaných základných práv a slobôd“ (II. ÚS 148/06, III. ÚS 348/06, IV. ÚS 96/07, IV. ÚS 200/07, IV. ÚS 209/07, IV. ÚS 95/08). Ústavný súd taktiež už viackrát akcentoval, že k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona (IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 351/2010, I. ÚS 306/2010).

41. V podrobnostiach je možné demonštratívne akcentovať:

41. 1 „K výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v takom prípade, kedy sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávnosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či upresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy, postavené na roveň gramatickému výkladu, v tomto prípade systematický a teleologický výklad, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný konektív pri zistení obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy, a to najmä v prípade, keď existuje... určité napätie medzi doslovným a teleologickým či systematickým výkladom.“ (nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 351/2010 z 5. októbra 2011).

41.2 „... orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, pokiaľ to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princípov. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomínať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho-ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu.“ (nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 306/2010 z 8. decembra 2010).

41.3 „Základom interpretácie a aplikácie každej právnej normy v materiálnom právnom štáte je určenie účelu právnej úpravy, vymedzenie jej rozsahu a identifikácia jej obsahu.“ (nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 171/05 z 27. februára 2008).

41.4 „... ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného

ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom.“ (nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 72/2010 zo 4. mája 2010).

41.5 „Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu.

Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.

V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom.

Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť

štátných orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona.“ (nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 341/2007 z 1. júla 2008).

42.1 Ústavný súd Českej republiky v náleze sp. zn. PL. ÚS 33/1991 zo 17. decembra 1997 vyjadril názor, že „Jazykový výklad predstavuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně nebo v důsledku nevdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity.“.

42.2 Najvyšší správní soud České republiky vo svojom rozsudku sp. zn. I As 31/2009-81 zo 16. júla 2009 dokonca judikoval, že „Otrocké následování doslovného znění zákona, jehož se žalobce domáhá, nemá v moderním právním státě opodstatnění. Pokud vezmeme v úvahu jednu ze základních charakteristik právní normy (tenzi mezi její obecností a širokou variabilitou společenských vztahů, na nej dopadá) a nadprodukcí právních předpisů posledních let, jakož i jejich vzájemné překrývání, mohlo by trvání na doslovném znění zákona bez možnosti užití dalších výkladových metod (vedle metody jazykové) vést v konkrétních případech k absurdním důsledkům.“.

43. Z pohľadu teórie práva ďalej vyplýva, že:

43.1 „Teleologický výklad je na místě tam, kde zklamou jiné výklady v pořadí gramatický, logický, systematický a historický.“ (Kubů, L., Hungr, P., Osina, P. Teorie práva. Praha : Linde, 2007. s. 123).

43.2 „Teleologický výklad je téměř vždy nutnou součástí aplikace práva, je korunou výkladu, zatímco výklad logicko-jazykový je jeho základem, neboť teprve teleologický výklad určí jednu z více alternativ... Snaha tento způsob výkladu podceňovat či ignorovat, projevující se např. při interpretaci neurčitého výrazu lpěním na jeho významu tak, jak je chápán v běžném spisovném jazyce, není ničím jiným než formalismem, který si... plete

právnicka s automatem.“ (Pulkrábek, Z. K problému otevřenosti (psaného) práva a možnostem jeho dotváření. Právník. 2000, č. 11, s. 1039).

43.3 „Jestliže pohlížíme na určitou právní normu jako na prostředek k určitému účelu, vybereme takový výklad, který k tomuto účelu směřuje. K účelu určitého ustanovení, popř. celého právního předpisu, přihlížely soudy v několika typech situací.

- jednak šlo o případy, kdy zde existovaly dva možné jazykové výklady, soud přitom vybral ten, který více odpovídal výkladu teleologickému...

- patří sem též výklad contra legem, kdy teleologický výklad převážil nad jednoznačným jazykovým výkladem, který však nebyl aplikačně přílehavý.

- prostřednictvím teleologického výkladu soud též v některých případech dotvořil mezeru v zákoně, resp. specifikoval normu uvedenou toliko implicitně.

- a konečně, vyskytly se případy, kdy teleologický výklad podpořil jednoznačný jazykový výklad, který však z určitého úhlu pohledu mohl působit absurdně nebo ne úplně jednoznačně.“ (Melzer, F. Metodologie nalézání práva. 1. vydání. C. H. Beck, 2010. s. 43 a 44).

44. Po ústavnom prieskume sťažovateľom napadnutého postupu okresného súdu ako súdu prvostupňového a krajského súdu ako súdu sťažnostného pri rozhodovaní o jeho vzatí do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ústavný súd teda dospel k záveru, že postup týchto súdov bol kauzistický, vychádzajúci z teleologického výkladu § 403 Trestného poriadku, účinného do 31. decembra 2015, ktorý bol osvojený aj samotnou aplikačnou praxou. Právna úprava § 403 Trestného poriadku účinná od 1. januára 2016 vychádza z osvojenej aplikačnej praxe všeobecných súdov, ktorú „potvrďuje“ už samostatný text zákona, ktorý nie je už potrebné nahrádzať teleologickým výkladom tohto ustanovenia. V kontexte predostretého výkladu teórie práva a judikatúry vnímal ústavný súd aj sťažovateľom napadnutý postup týchto súdov, pričom ním prezentovaný prístup, resp. doporučovaný postup podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tost 26/2015 zo 4. augusta 2015 považuje ústavný súd za ojedinelý právny názor, ktorý nenašiel v aplikačnej praxi súdov širšie uplatnenie a ktorý by v konečnom dôsledku mohol pôsobiť až kontraproduktívne, ignorujúc podstatu a pravý

zmysel zákonodarcom zamýšľaného dôsledku, ktorý je spojený s povolením obnovy konania v právoplatne skončenej trestnej veci na pozadí už vykonávaného trestu odňatia slobody uloženého právoplatným rozsudkom súdu v trestnom konaní, ktorý bol zrušený práve v dôsledku povolenej obnovy konania. Povedané slovami teoretika, „Základom výkladu práva v právnom štáte je zdravý rozum. To rovnakou mierou platí pre výklad právneho poriadku, ako aj pre výklad ústavy. Nezlučiteľné s princípmi právneho štátu sú na Slovensku často frekventované výklady o medzerách v práve a rôzne iné účelovo konštruované výklady, ktoré v rozpore so zdravým rozumom vytvárajú varianty právnej úpravy v konečnom dôsledku smerujúce k „preukázaniu“ nemožnosti uplatniť právnu normu.“ (Drgonec, J. Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax. Bratislava : C. H. Beck, 2015, s. 131).

45. Po ústavnom prieskume sťažovateľom napadnutého postupu okresného súdu a krajského súdu pri rozhodovaní o jeho vzatí do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku na pozadí povolenej obnovy konania ústavný súd nezistil, aby postup týchto súdov nebol ústavne súladný, v dôsledku čoho nezistil príčinnú súvislosť medzi sťažovateľom namietaným porušením základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy v spojení s právom na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť aj v tejto jej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. K tomu istému záveru dospel ústavný súd aj vo vzťahu k sťažovateľom označenému právu na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 3 ústavy.

46. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2016